Telemark
FYLKESKOMMUNE

Arkivsak
25/23347-63
Saksbehandler
Ole Bjørn Bårnes

Saksgang
Hovedutvalg for næring, industri og klima

Møtedato
14.10.2026

Forslag til ny praksis ved fordeling av tilskudd til vilttiltak

Innstilling fra fylkesdirektøren

Hovedutvalg for næring, industri og klima vedtar følgende praksis for behandling og fordeling av vilttiltaksmidler fra og med søknadsåret 2027:

1. Administrasjonen fordeler tilskuddsmidler etter fastsatte retningslinjer og prioriteringer
2. Hovedutvalg for næring, industri og klima blir orientert om tildelingen.
3. Reviderte retningslinjer og grunnlag for prioriteringer legges frem for behandling og vedtak i siste møterekke i 2026.

Bakgrunn og saksgang

Fylkeskommunen har forvaltningsansvar for høstbare viltarter, herunder fordeling av tilskuddsmidler. Midlene tildeles fra Landbruks- og matdepartementet via Landbruksdirektoratet, etter en nasjonal fordelingsnøkkel, og skal brukes til tiltak som fremmer viltforvaltningen (jamfør viltressursloven § 9).

Ordningen fordeler årlige, øremerkede midler fra statsbudsjettet til prosjekter som skal gjennomføres innen samme kalenderår. I tillegg kan fylkeskommunen supplere med midler fra eget regionale viltfond eller andre fylkeskommunale bevilgninger.

Hovedutvalget behandlet i sak 26/26 fordelingen av tilskuddsmidler i 2026 og uttrykte bekymring for den lange saksbehandlingstiden. Søknadsfristen er 15. januar, men politisk behandling skjer først i april, noe som forsinker prosjektstart og utfordrer gjennomføringen innenfor kalenderåret. Hovedutvalget ba om en løsning som:

- Reduserer saksbehandlingstiden
- Ivaretar demokratisk styring

Saken fremmes for Hovedutvalg for næring, industri og klima som fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Tilskudd til vilttiltak er rettet mot økt verdiskaping og oppbygging av kunnskapsgrunnlaget for forvaltningen av de høstbare viltressursene. Dette inkluderer tiltak knyttet til forvaltning av høstbart hjortevilt (elg, hjort og rådyr), tiltaksrettede undersøkelser, metodeutvikling, tilskudd til praktiske tiltak, medvirkning til å løse oppgaver og stimulerings- og informasjonstiltak.

Målgruppen for ordningen er organisasjoner, kommuner, institusjoner, og enkeltpersoner. Det er forskriftsfestet at fylkeskommunen skal ha viltfond. Inntekter til fondet er tilskudd fra det statlige viltfondet (som behandles i denne saken) og fondets eventuelle årlige avkastning. Dette gir fylkeskommunene mulighet til å disponere deler av overføringene fra det statlige viltfondet til egeninitierte tiltak. Fondet kan også styrkes med fylkeskommunale avsetninger og andre inntekter.

Landbruksdirektoratet overtok forvaltningsansvaret for høstbare viltarter fra 1. januar 2025, men alle søknader skal fortsatt sendes til, og behandles i Miljødirektoratets eget søknadssenter; Tilskudd til vilttiltak - Søknadssenter. Søknadsfristen er 15. januar hvert år, og erfaringsmessig åpner søknadssenteret opp for innsending av søknader i månedsskiftet november-desember. Etter at søknadsfristen utløper, stenges søknadssenteret muligheten for å sende inn søknader.

Myndigheten til å behandle søknader-, og fordele midler knyttet til vilttiltak i Telemark er tillagt hovedutvalg for næring, industri og klima. Fastsatte søknadsfrist og fylkeskommunens møteplan medfører svært lang saksbehandlingstid. Konsekvensen er at mange prosjekter ikke blir realisert grunnet svært kort tid for gjennomføring, samtidig som feltundersøkelser ofte må gjennomføres på ettervinter og vår.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Saken belyser muligheter for en smidigere saksgang, med kortere saksbehandlingstid, men som samtidig sikrer demokratisk involvering ved fordeling av vilttiltaksmidler.

Saken medfører i utgangspunktet ingen direkte økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen, utover ordinær saksbehandling.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Saken har ingen direkte konsekvenser for fylkets prioriterte klimamål og FNs bærekraftmål.

Fylkesdirektørens vurdering

Tilskuddsordningen for viltformål er etablert og velkjent, men fylkesdirektøren opplever saksbehandlingstiden som uheldig lang. Søknadsfristen (15. januar) er nasjonalt fastsatt, og medfører at politisk behandling skjer først i møterekke 2 (april). Dette forsinker prosjektstart og vanskeliggjør gjennomføring innenfor kalenderåret for mange aktuelle aktører.

Fylkesdirektøren er utfordret på å foreslå en ordning som reduserer saksbehandlertiden, og som ivaretar demokratisk styring. I utgangspunktet ville det enkleste være å endre søknadsfristen, men fylkeskommunen kan imidlertid ikke endre søknadsfristen uten å opprette en egen ny tilskuddsordning som finansieres av fylkeskommunen.

Fylkesdirektøren har forsøkt å vurdere ulike alternativer for tilskuddsordningen som ivaretar både fylkeskommunens myndighet, men også brukergruppenes interesser. Fylkesdirektøren mener to alternativer oppleves som praktisk gjennomførbare:

1) **Ekstraordinært møte,** ved å etablere et ekstraordinært møte i første kvartal for behandling av søknader om tilskudd til vilttiltak.
2) **Utarbeide retningslinjer og prioriteringer for administrativ fordeling av tilskudd til viltformål,** med politisk fastsatt prioriteringsliste for hvilke tiltak som skal prioriteres/støttes. Administrasjonen foretar fordelingen av midler basert på disse retningslinjene og grunnlag for prioriteringer. Hovedutvalg for næring, industri og klima vil bli orientert om årets fordeling i løpet av første halvår og gis dermed mulighet til å kommentere eventuelt be om at retningslinjer og grunnlag for prioriteringer vurderes på nytt.

Basert på de siste års tildelinger blir det normalt ikke fattet vedtak som avviker vesentlig fra innstillingen eller at søknadene representerer store prinsipielle debatter. Ordningens handlingsrom begrenses av forskrifter, nasjonale føringer og gjeldende retningslinjer. Dersom det på et tidspunkt skulle oppstå prinsipielle saker vil selvsagt fylkesdirektør legge saken fram for politisk behandling.

Fylkesdirektøren mener alternativ to med reviderte retningslinjer og prioriteringer er det beste alternativet for brukergruppene som søker på ordningen. Dersom hovedutvalget imøtekommer denne løsningen, vil fylkesdirektøren legge frem retningslinjer og prioriteringer til behandling i siste møterekke 2026. Fylkesdirektøren har ikke ferdigstilt en slik løsning, men vedlegg 1 vil være et utgangspunkt for slike føringer.

Fylkesdirektøren ber likevel hovedutvalget om å vurdere forslagene.

Vedlegg:
Vedlagg 1- UTKAST til Prioriteringer og retningslinjer for fordeling av tilskudd til viltformål - Telemark.